

Uchwała Nr
Rady Miejskiej Wodzisławia Śląskiego

z dnia

w sprawie: przyjęcia stanowiska dotyczącego utworzenia Sądu Okręgowego w Rybniku.

Na podstawie art. 18 ust.2 pkt 2 ustawy z 8 marca 1990r. o samorządzie gminnym (tekst jednolity z 2001r. Dz.U. Nr 142, poz.1591 z późn. zm.) oraz § 23 Statutu Miasta Wodzisławia Śląskiego przyjętego uchwałą Nr XVII/160/04 Rady Miejskiej Wodzisławia Śląskiego z dnia 29 stycznia 2004r. z późn. zm.)

Rada Miejska Wodzisławia Śląskiego
uchwała, co następuje:

§ 1.

Poprzeć inicjatywę Gminy Rybnik w sprawie utworzenia samodzielnego Sądu Okręgowego w Rybniku dla obszarów właściwości sądów rejonowych w : Jastrzębiu Zdroju, Raciborzu, Rybniku, Wodzisławiu Śląskim i Żorach.

§ 2.

Wykonanie uchwały powierzyć Prezydentowi Miasta Wodzisławia Śląskiego wraz z upoważnieniem do podjęcia konkretnych działań dla wsparcia wskazanego celu, a w szczególności wystąpienia do Ministra Sprawiedliwości z pismem interwencyjnym w sprawie żywotnych interesów 700 tysięcznej społeczności Subregionu Zachodniego Województwa Śląskiego.

§ 3.

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Uzasadnienie.

W drugiej połowie lat 90-tych ubiegłego wieku zdecydowano o lokalizacji w Rybniku wydziałów zamiejscowych : Cywilnego, Karnego oraz Pracy i Ubezpieczeń Społecznych Sądu Okręgowego w Katowicach. Zasadniczym powodem tej decyzji była ilość spraw rozpatrywanych w obszarze właściwości sądów rejonowych w Jastrzębiu Zdroju, Raciborzu, Rybniku , Wodzisławiu Śląskim a później także w Żorach.. Było to istotne polepszenie warunków dostępu do wymiaru sprawiedliwości dla 700 tysięcznej społeczności lokalnej , zamieszkałej w 8 miastach i 18 gminach zachodniej części województwa. Już wtedy przedstawiciele resortu Sprawiedliwości deklarowali, że w przyszłości powstanie tu samodzielny Sąd Okręgowy. Po utworzeniu Sądu Okręgowego w Gliwicach dla obszaru właściwości 9 sądów rejonowych (w tym 5 wyżej wymienionych), powołano w Rybniku Ośrodek Zamiejscowy Sądu w Gliwicach, co nadal miało w perspektywie doprowadzić do powstania na tej bazie samodzielnego Sądu Okręgowego. Warunki lokalowe wydziałów wchodzących w skład Ośrodka Zamiejscowego przesądziły o potrzebie budowy nowego budynku w Rybniku dla ich potrzeb, ale także na siedzibę nowej hipoteki tj. ksiąg wieczystych. dostępnych drogą elektroniczną. Zgodnie z tzw. program funkcjonalno-użytkowym, opracowanym dla tej inwestycji, w nowym budynku będzie pracować 192 osoby w tym 41 sędziów.

W ostatnim czasie z różnych środowisk a zwłaszcza prawniczych dochodzą sygnały o zamiarach obecnego kierownictwa Sądu Okręgowego w Gliwicach ograniczenia roli Ośrodka Zamiejscowego w Rybniku. Podstawą do takich wniosków jest narastająca niewydolność sądów, która szczególnie wyraz ma w sprawach załatwianych przez Wydział IX Pracy i Ubezpieczeń Społecznych, orzekający w sprawach odwołań od decyzji ZUS w przedmiocie rent i emerytur oraz w sprawach odwołań od wyroków Sądów Pracy w sprawach pracowniczych. W wyniku swoistej polityki kadrowej polegającej na przejmowaniu etatów do Gliwic, stan etatowy tego Sądu zmniejszył się z 11 sędziów do 5 (plus 1 sędzia w niepełnym wymiarze), co w praktyce wyraża się w tej chwili wyznaczaniem terminów rozpraw na styczeń i luty 2011r. Co to oznacza dla osób dochodzących swoich praw do renty czy emerytury względnie roszczeń pracowniczych często związanych ze zwolnieniem – nie trzeba nikomu tłumaczyć . Przy pełnej obsadzie sędziowskiej sprawy te były załatwiane na bieżąco. Podobna polityka prawdopodobnie zostanie wdrożona wobec obsady Wydziału Cywilnego, gdzie po odejściu sędziego w stan spoczynku, miast uzupełnienia składu proponuje się ograniczenie zakresu rzeczowego tego Wydziału, tj. przejęcie części spraw do Gliwic. Dotyczy to spraw odwoławczych rodzinnych, które zwłaszcza powinny być załatwiane w Rybniku w pobliżu miejsca zamieszkania stron. W tego typu sprawach stronami są zwykle rodzice domagający się alimentów albo walczący o opiekę nad dziećmi, stąd z reguły nie dysponują zasobami pieniężnymi na pokrywanie kosztów dojazdów do Gliwic, bo liczą każdą złotówkę. Już choćby dla tej grupy mieszkańców planowane zmiany są nie do przyjęcia.

Mając na uwadze interes społeczności lokalnej uważamy, że taka polityka w sposób istotny utrudnia jej dostęp do wymiaru sprawiedliwości. Próba marginalizacji Ośrodka Zamiejscowego poprzez ograniczanie zakresu rzeczowego rozpoznawanych spraw i przenoszenie ich do Gliwic jest sporym utrudnieniem dla społeczności całego Subregionu Zachodniego Województwa Śląskiego przy braku połączeń kolejowych i znacznie ograniczonej komunikacji autobusowej . Obecna polityka prowadzona przez kierownictwo Sądu Okręgowego w Gliwicach zmierza w odwrotnym kierunku, niż deklaracje składane

przez przedstawicieli tego Sądu i Ministerstwa tak ponad 10 lat temu jak i przed 7 laty, przy negocjacjach dotyczących udziału samorządu lokalnego w budowie siedziby dla Ośrodka Zamiejscowego – docelowo Sądu Okręgowego w Rybniku. Z powyższych przyczyn uważamy za konieczne podjęcie wszelkich możliwych działań dla odwrócenia tej szkodliwej dla społeczeństwa polityki i zapewnienia lokalizacji samodzielnego Sądu Okręgowego w nowym budynku po jego oddaniu do użytku. Przyszły sąd obejmowałby swoim zasięgiem 5 sądów rejonowych a mianowicie: w Jastrzębiu Zdroju, Raciborzu, Rybniku, Wodzisławiu Śląskim i Żorach oraz posiadałby niezbędne zaplecze kadrowe z uwagi na to, że obecnie 11 sędziów z Rybnika i okolic dojeżdża do sądu w Gliwicach. Zasadniczym i niewątpliwym udogodnieniem dla mieszkańców a zwłaszcza przedsiębiorców byłby dostęp na miejscu do Krajowego Rejestru Sądowego i Krajowego Rejestru Karnego, co znacznie ułatwiłoby uzyskiwanie odpisów z tych rejestrów.

Sąd Okręgowy nie będzie małym sądem, bo obsługiwałby obszar właściwości 5 sądów rejonowych, co ze względów organizacyjnych w pełni uzasadnia jego utworzenie. Obecnie w województwie śląskim funkcjonują 4 sądy okręgowe: w Katowicach, Gliwicach, Bielsku-Białej i Częstochowie, z tego Sąd w Częstochowie obsługuje 4 sądy rejonowe a w Bielsku – 3 sądy rejonowe. W Sądzie Okręgowym w Gliwicach, po utworzeniu nowego sądu w Rybniku, pozostałyby do obsługi 4 sądy rejonowe.

O tym, że taki sąd jest potrzebny, świadczą poniższe dane statystyczne dotyczące ilości spraw w sądach rejonowych w 2009r., dla których byłby on sądem drugiej instancji:

SR Rybnik	72.492
SR Racibórz	25.001
SR Jastrzębie Zdrój	27.035
SR Wodzisław Śląski	43.649
SR Żory	16.592
Razem:	184.769 spraw

Nadto w zakresie rzeczowym tego sądu pozostają odwołania od decyzji ZUS w sprawach rent i emerytur, rozpatrywane w Wydziale Pracy i Ubezpieczeń Społecznych obecnego Ośrodka Zamiejscowego.

Mając na uwadze dobro 700 tyś. mieszkańców całego Subregionu Zachodniego Województwa Śląskiego popiera stanowisko Rady Miasta Rybnika wyrażone w uchwale Nr 756/LIII/2010 z dnia 21 lipca 2010r.